

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 265/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., zastúpenej advokátkou JUDr. Vierou Strakovou, Advokátska kancelária, Kpt. Nálepku 5, Prešov, vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Co/66/2013 z 21. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. apríla 2014 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“)

rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co/66/2013 z 21. januára 2014.

2. Z podanej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľka darovacou zmluvou z 23. septembra 2002 previedla vlastnícke právo k „... *nehnutelnosti zapísanej na LV... vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu na pozemku na parcele...*“ na svoju vnučku K. G. K. V konaní pred Okresným súdom Prešov vedenom pod sp. zn. 11 C/279/2011 sa domáhala vrátenia predmetného daru z dôvodu § 630 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Krajský súd svojím rozsudkom sp. zn. 5 Co/66/2013 z 21. januára 2014 potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý zamietol sťažovateľkin žalobný návrh na vrátenie daru. V ostatnom podala sťažovateľka na ústavnom súde sťažnosť.

3. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Co/66/2013 zo dňa 21. 01. 2014 došlo k porušeniu ústavného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy SR a k porušeniu práva na ochranu majetku podľa Čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Co/66/2013 zo dňa 21. 01. 2014 a vracia mu vec na ďalšie konanie,

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania... spolu 275,94,- EUR.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhovaného dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie... (b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody... Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

7. Ustanovenie § 20 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahuje aj na sťažnosť podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd

sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

8. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovanej zástupkyne (advokátky), ktorá koncipovala aj samotnú sťažnosť podanú ústavnému súdu, nepostupovala v súlade s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a síce predložila ústavnému súdu splnomocnenie, ktoré má však všeobecnú povahu, pričom z neho výslovne nevyplýva, že je udelené len na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom a taktiež v ňom absentuje údaj identifikujúci konanie pred všeobecným súdom, v súvislosti s ktorým bolo vystavené. Najzávažnejším nedostatkom sťažovateľkinho podania je však nedoloženie rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co/66/2013 z 21. januára 2014 k podanej sťažnosti, tak ako to ukladá § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. V súvislosti s uvedenými nedostatkami (bod 8) ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

10. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. mája 2014